

Integracija u EU rješava suštinska pitanja državnosti BiH

Uprkos stalnim i suštinskim razlikama u stavovima predstavnika konstitutivnih naroda o bosanskohercegovačkoj historiji, sadašnjem statusu i budućoj ustavnoj strukturi, izgledi za ostvarenje samoodrživog mira zasnovanog na stvarnoj državnosti i evroatlantskim integracijama stalno se poboljšavaju, rekao je danas u Beču visoki predstavnik i specijalni predstavnik EU, Miroslav Lajčák. <?xml:namespace prefix = o ns = "urn:schemas-microsoft-com:office:office" />

“Činjenica je da poticaj eventualnog članstva u Evropskoj uniji, zajedno sa огромnim sredstvima koja prate integraciju i koja će je sve više pratiti, doprinose rješavanju mnogih izazova uzrokovanih historijskim naslijedjem i multietničkom stvarnošću ove zemlje”, rekao je Lajčák na sastanku Stalnog vijeća OSCE-a.

Visoki predstavnik i specijalni predstavnik EU je dodao da će “osnovni cilj našeg budućeg angažmana biti da osiguramo da integracija u EU bude prvi prioritet političkog programa te glavni pokretač koji će voditi zemlju ka sve jačem ujedinjenju, kompetentnosti i reformama”.

Nakon dvije godine političkog zastoja i kriza, te u svjetlu predstojećih izbora koji će se održati u ovoj godini, BiH ulazi u “krajnje zahtjevnu fazu da ostvari uspjeh u pogledu Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, privremenog sporazuma koji će uslijediti te šanse koju je ponudio Brisel

za konačno ukidanje viza”, rekao je Lajčák. “Rad na svemu ovome istovremeno će zahtijevati određen stepen političkog dogovora, praktične primjene, intenzivnog rada i dobre prosudbe od strane domaćih vlasti što će ih podvrgnuti testu do krajnjih granica”. Međutim, on je naglasio da je “najbolja garancija mira, sigurnosti, prosperiteta i državnosti Bosne i Hercegovine nastavljanje napretka na putu ka Evropi”.

Visoki predstavnik i specijalni predstavnik EU je rekao da “ukoliko se želi da «suptilna moć» evropskih integracija zamijeni «čvrstu moć» Dayton-a i OHR-a sa izvršnim ovlastima, građani, političari i institucije BiH će morati ozbiljno da rade: kako da OHR učine suvišnim tako i da sebe učine spremnim za pristupanje EU”. On je dodao da će “prestanak rada Ureda visokog predstavnika potvrditi uspjeh Daytonskog mirovnog sporazuma. Ali to se može desiti samo ako i kada ovi uslovi budu ispunjeni”. Uslove i ciljeve, naglasio je on, jasno je postavilo Vijeće za implementaciju mira, a pomaci i realizacija će biti preispitani kasnije u toku ovog mjeseca te još jednom u jesen.

U očekivanju buduće tranzicije OHR-a u EUSR, potrebno je da druge međunarodne organizacije ostanu snažne i fokusirane. Lajčák je posebno naglasio ključnu ulogu OSCE-a u oblastima izgradnje povjerenja i sigurnosti, unapređenju kvalitetnog općinskog upravljanja, demokratskog nadzora i obrazovne reforme.

Govoreći o javnim debatama koje vodi sa građanima iz cijele BiH, Lajčák je naglasio da se u potpunosti slaže sa zahtjevima mladih ljudi da se uspostavi inkluzivan i moderan obrazovni sistem. „Svi oblici diskriminacije trebaju biti eliminisani iz obrazovnog sistema u BiH prije nego što zemlja postane članica EU. A tu mislim na segregaciju koja postoji u obliku ‘dvije škole pod jednim krovom’, ili na asimilaciju koja prevladava u drugim dijelovima BiH gdje nastavni plan i program većine prevladava nad manjinskim zajednicama”, rekao je Lajčák.

OSCE također treba zadržati fokus na dešavanjima u sektoru pravosuđa, prateći suđenja u predmetima ratnih zločina te promoviranju ljudskih prava, a sve to će dopuniti vlastita nastojanja i napore koje BiH ulaže u procesu evroatlantskih integracija, dodao je Lajčák.

“Stabilan napredak ka članstvu u EU može i trebao bi podstaknuti spremnost za postizanje kompromisa koja se danas ne viđa tako često”, zaključio je visoki predstavnik i specijalni predstavnik. “Zapravo smatram da će politički lideri BiH u dogledno vrijeme biti u stanju da postignu dogovor o onim ustavnim promjenama koje su sasvim jasno i očigledno potrebne kako bi se osiguralo članstvo u EU, zato što više od 70% njihovog izbornog tijela želi pridruživanje EU i što očekuje od svojih lidera da ih povedu u Evropu i da to učine što prije.